
Granskningsrapport

Sofia Nylund
Jenny Nyholm

Oktober 2016

Granskning av delårsrapport 2016

Tyresö kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	4
3.3	Driftsredovisning	5
3.4	God ekonomisk hushållning	5
3.4.1	Finansiella mål	5
3.4.2	Mål för verksamheten	6

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 86,1 mnkr, och prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 15,5 mnkr. Balanskravet kommenteras i delårsrapporten och där framgår att balanskravet uppfylls både för delåret och utifrån lämnad helårsprognos.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- I vår översiktliga granskning har det (dock med undantag för det fel som nämns nedan) inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Kommunen aktiverar eget arbete i investeringsprojekt enligt en schablontaxa som kraftigt överstiger verkliga lönekostnader. Hanteringen skapar inget extra värde till investeringen men ger i förlängningen en högre avskrivningskostnad. Därtill skapas en externa intäkt som påverkar årets resultat. Vi gör bedömningen att hanteringen strider mot god redovisningssed.

Vi gör bedömningen att felet ovan inte påverkar vår bedömning av rättvisande räkenskaper. Vår starka rekommendation är dock att hanteringen snarast åtgärdas.

- Vår översiktliga granskning visar på att det prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2016. För helåret gör kommunstyrelsen bedömningen att två av tre mål inte kommer att uppfyllas. För ett mål lämnas ingen bedömning. Vi delar kommunstyrelsen bedömning men kan, utifrån lämnad prognos, samt övrig information i delårsrapporten, dra slutsatsen att det är sannolikt är så att inte heller det tredje målet nås för perioden.
- I delårsrapporten gör kommunstyrelsen bedömningen att måluppfyllelsen är hög för samtliga verksamhetsmässiga mål. Vi noterar dock att ett antal indikatorer som framgår av kommunplanen inte har tagits med i den redovisning som görs i delårsrapporten. Vidare saknas målvärde för flera indikatorer, vilket gör att vi inte kan bedöma huruvida utfallet är bra eller dåligt. Utifrån detta kan vi inte fullt ut bedöma huruvida resultatet är förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige fastställt för perioden.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild.

Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2016. Resultatet för perioden uppgår till 86,1 mnkr. Helårsprognosen pekar på ett resultat på 15,5 mnkr, vilket är 12,2 mnkr sämre jämfört med budget för helåret. Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 15,5 mnkr enligt prognosen och innebär att balanskravet uppnås för året.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning samt sammanställd redovisning för de helägda dotterbolagen.

I granskningen av räkenskaperna har dock följande avvikelser noterats:

- På konto 749 Övriga främmande tjänster har en intäkt om drygt 6 mnkr redovisats i augusti. Denna intäkt avser aktivering av eget arbete i investeringsprojekt enligt en schablon (PBL-taxa) som kraftigt överstiger verkliga lönekostnader. Denna hantering ökar investeringsutgifterna (vilket framöver innebär högre avskrivningskostnader) men genererar inte något ytterligare värde till investeringen. Därtill skapar hanteringen en extern intäkt, som i sin tur påverkar årets resultat. Vi vill även påpeka att denna typ av nettoredovisning inte är tillåten. Vi har under granskningen inte kunnat bringa klarhet i hur mycket denna hantering har påverkat delårsresultatet men enligt uppgift kommer hanteringen att ha skapat ett överskott på ca sex miljoner kronor vid årets slut.

I övrigt har mindre avvikelser kommunicerats direkt med ekonomiavdelningen.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det (dock med undantag för de fel som härrör sig från avvikelserna ovan) inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Vi rekommenderar dock kommunen att snarast åtgärda de brister som noterats. Vidare rekommenderar vi även att bokslutsbilagornas kvalitet ses över till årsbokslutet samt att väsentliga förändringar mellan åren analyseras.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett positivt resultat, +15,5 mnkr, vilket är 12,1 mnkr sämre än budgeterat. Enligt RR 22 ska det i delårsrapporten finnas en resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsperiod, helårsprognos samt årsbudget. Vi noterar, liksom föregående år, att helårsprognos samt årsbudget saknas för resultaträkningen. Kommunens avviker därmed från god redovisningssed. Avvikelsen uppges bero på att budget inte läggs på den nivån och därmed går det inte att redovisa.

3.3 Driftsredovisning

Driftsredovisning per nämnd, mnkr	Periodens utfall	Årsbudget	Prognos för året	Avvikelse från budget
Kommunstyrelsen	-133,6	-245,1	-244,3	0,8
Byggnadsnämnden	-4,0	-5,4	-5,4	0,0
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-159,8	-247,9	-245,3	2,6
Kultur- och fritidsnämnden	-77,9	-124,8	-121,6	3,2
Barn- och utbildningsnämnden	-636,2	-957,5	-963,4	-5,9
Socialnämnden	-481,1	-719,0	-724,5	-5,6
Summa nämnder	-1 492,6	-2 299,7	-2 304,5	-4,9
	21,5	-4,9	-16,4	-11,6
Finansförvaltning				
Verksamhetens netto-kostnad	-1 471,1	-2 304,6	-2 320,9	-16,5
Summa skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsystem	1 556,7	2 333,6	2 335,9	2,3
Finansiella intäkter	6,4	7,0	8,5	1,5
Finansiella kostnader	-5,8	-8,5	-8,0	0,5
ÅRETS RESULTAT	86,1	27,5	15,5	-12,1

Styrelsens och nämndernas totala budgetavvikelse prognostiseras till – 4,9 mnkr vid årets slut.

Två av nämnderna redovisar underskott: Barn- och utbildningsnämnden (-5,9 mnkr) och socialnämnden (-5,6 mnkr). Avvikelserna motsvarar 0,6 respektive 0,8 % av nämndernas årsbudgetar.

Någon förklaring till barn- och utbildningsnämndens underskott, förutom att den största delen avser grundskolan, lämnas inte delårsrapporten. Socialnämndens underskott avser både äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsnedsättning. Vidare skulle även individ- och familjeomsorgen redovisa ett stort underskott om det inte vore för flyktingverksamheten som går +14 mnkr, enligt årsprognosen.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2016:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2016	Utfall delår	Prognos helår
Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden.	Uppfyllt Resultatet per 31 aug uppgick till +86,1 mnkr, vilket innebär att målet för den aktuella tidpunkten uppnåts.	Ej uppfyllt Prognosen för hela 2016 innebär att målet inte kommer att uppnås. <i>Vår kommentar: Målet skulle inte ens uppnåts med det budgeterade resultatet.</i>
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	Ej uppfyllt Fyra nämnder redovisar överskott medan två nämnder redovisar underskott.	Ej uppfyllt Fyra nämnder prognostiserar överskott medan två prognostiserar underskott.
Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten	Uppfyllt	Ingen prognos lämnas <i>Vår kommentar: Kommunstyrelsen lämnar inte någon bedömning om utfallet på helårsbasis, men utifrån nuvarande prognos och beräknade avskrivningar borde inte målet kunna uppnås.</i>

Vid delåret gör kommunstyrelsen bedömningen att två av tre finansiella mål uppnås. Vi delar den bedömningen. För helåret gör kommunstyrelsen bedömningen att två av tre mål inte kommer att uppfyllas. För ett mål lämnas ingen bedömning. Vi delar kommunstyrelsen bedömning men kan, utifrån lämnad prognos samt övrig information i delårsrapporten, dra slutsatsen att det är sannolikt är så att inte heller det tredje målet nås för perioden.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att det prognostiserade resultat inte är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2016.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat om fem strategiska målområden (varav ett bedöms som finansiellt, se avsnitt 3.4.1). De övriga fyra är:

- Livskvalitet – den attraktiva kommunen
- Medborgarfokus – varje Tyresöbo i centrum
- Blomstrande näringsliv
- Attraktiv arbetsgivare

Under respektive målområde finns dessutom mål, se tabell nedanför. Dessa mål för verksamheten beskrivs och utvärderas i delårsrapporten.

Mål	Indikatorer enligt KP	Redovisnings i delårsrapporten
Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner	Fem indikatorer	Måluppfyllelsen uppges som hög. Vår kommentar: Oklart om den syftar på delår eller helår. Fyra indikatorer redovisas, varav det har tillkommit en som inte finns med i KP (andelen miljöbilar)
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	Nio indikatorer	Måluppfyllelsen uppges vara hög för grundskolan (ingen bedömning för gymnasiet). Vår kommentar: Det framgår inte om det avser utfallet i delåret eller helåret. Endast fem indikatorer redovisas. Vidare noteras att det inte är samma indikatorer i KP som de som redovisas i delåret: åtta indikatorer i KP medan endast 5 redovisas i delår. Vi noterar även att det inte framgår något målvärde, dvs vi kan inte bedöma om utfallet är i linje med uppsatt mål.
Tyresöborna nöjda med den kommunala servicen	En indikator	KS gör bedömningen att målet är uppfyllt i hög grad. Vår kommentar: Det framgår inte om det avser utfallet i delåret eller helåret. Vi noterar att inget nämns om den indikator som framgår av KP.
Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet	En indikator	KS gör bedömningen att målet är uppfyllt i hög grad. Vår kommentar: Det framgår att medborgarundersökningen (indikatorn) genomförs under hösten.
Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat	Tre indikatorer	KS gör bedömningen att trenden är uppåtående och att målet är uppfyllt för 2016. Vår kommentar: En indikator omnämns och redovisas i delårsrapporten.
Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen	En indikator	KS gör bedömningen att målet är uppfyllt i hög grad. Vår kommentar: En indikator nämns och redovisas i delårsrapporten. Det är dock inte samma indikator som finns i KP (däremot en av de indikatorer som hör till målet ovan). Vidare noteras att det resultatmål som uppges för indikatorn inte uppnås.
Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och syssel-	En indikator	KS gör bedömningen att målet är uppfyllt i hög grad.

sättningsgraden är hög		Vår kommentar: Två indikatorer redovisas. Vidare framgår att arbetslösheten är lägre än i riket. Någon jämförelse med regionen görs inte. Målvärde saknas för den redovisade indikatorer.
Medarbetarna rekommenderar Tyresö som arbetsgivare	En indikator	KS bedömer målet som i hög grad uppfyllt. Vår kommentar: Enligt den medarbetarundersökning som genomfördes 2015, skulle 81 procent av de anställda rekommendera kommunen som arbetsgivare. En ny undersökning ska genomföras under hösten 2016. Målvärde saknas för den redovisade indikatorer.
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent	En indikator	KS gör bedömningen att målet inte är uppfyllt och att det troligen inte kommer att uppnås under 2016. Vår kommentar: Den indikator som framgår av KP redovisas med utfall samt med resultatmål. Sjukfrånvaron för perioden jan-juli 2016 uppgick till 7,42.
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	En indikator	KS bedömer målet som i hög grad uppfyllt. Vår kommentar: Det framgår att 90 % var nöjda med sin sysselsättningsgrad när frågan ställdes i medarbetarundersökningen under 2015. En ny undersökning pågår. Målvärde saknas för den redovisade indikatorer.

Bedömning

Vi kan inte fullt ut bedöma huruvida det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt för perioden.

Bedömningen grundar sig på följande:

* Det framgår inte om den bedömning som kommunstyrelsen redovisar avser utfallet för delår eller om det är en bedömning av utfallet på årsbasis.

* Ett antal indikatorer, som framgår av kommunplanen inte nämns/redovisas i delårsrapporter. Det finns även indikatorer som redovisas i delårsrapporten men som inte finns omnämnda i kommunplanen.

* Det saknas målvärde för de flera indikatorer, vilket gör att vi inte kan bedöma huruvida redovisat utfall är bra eller dåligt.

2016-10-07

Sofia Nylund
Projektledare

Carin Hultgren
Uppdragsledare